

Děti nejlépe vědí, co ve školách potřebují. Přání si plní díky školnímu participativnímu rozpočtu

30.9.2023 - Petr Lesenský | Dýcháme

O tom, jak vylepšit školu a prostředí, ve kterém se vzdělávají, mohou rozhodovat sami žáci.

Možnost efektivně využít finance jim nabízí školní participativní rozpočet v projektech Participace 21. Péběčko, jehož název vychází z anglického pojmu Participatory Budgeting, proměňuje školy a zároveň rozvíjí kreativitu a argumentační schopnosti dětí. S uspořádáním projektu pomáhá školám i crowdfunding.

Lepší výbava tělocvičny, nové venkovní posezení nebo ping-pongový stůl pro zábavu o přestávkách. Dlouholetá přání žáků se díky školnímu participativnímu rozpočtu stávají skutečností na desítkách základních a středních škol v České republice i na Slovensku. Péběčko, jehož cílem je vylepšení školního prostředí, dává dětem možnost vstoupit do dospělého světa a vyjádřit se k chodu školy.

„Lidé mají často pocit, že děti budou navrhovat nesmysly, že nemá cenu se jich ptát na názor. Ale opak je pravdou. Děti velmi přesně vědí, co jim ve škole chybí, a vzájemně si nápady korigují,“ vysvětluje **Helga Hrabincová**, projektová manažerka společnosti Decision 21, která projekty Participace 21 zajišťuje.

Proces participativního rozpočtu na škole trvá tři týdny. Děti mají za úkol projekty detailně navrhnout, následně odprezentovat a obhájit před spolužáky a učiteli. Návrhy, které škola schválí, pak postoupí k hlasování. Nejlepší projekt vhodný k realizaci vyberou z finalistů sami školáci.

Jednoduchý proces díky aplikaci

Aby byla organizace školního participativního rozpočtu co nejjednodušší, připravila společnost Decision 21 speciální aplikaci. Ta usnadní práci učitelům, školním koordinátorům i žákům, které celým procesem efektivně provede.

Pozitivní zkušenost s participativním rozpočtem hlásí například Základní škola Hálkova v Humpolci, které projekt přinesl novou lezeckou stěnu a workoutové hřiště. *„Myslím, že děti si nejvíce užily představení projektů, které se konalo ve velké tělocvičně školy. Reklama je baví nejvíc a koukala jsem, co jsou schopné vymyslet. S webovou aplikací se pracuje výborně, neměla jsem s ní problém. Nahlíželi do ní žáci i rodiče,“* říká za školu **Iva Svobodová**, koordinátorka projektu Školního Péběčka.

Díky Péběčku rozvíjejí školáci své komunikační dovednosti, kritické myšlení i finanční gramotnost. *„Sama jsem překvapená, jak dobře vše klapalo a jak projekt děti oslovil. Díky hlasování mají na chodbách vysněné relax koutky, které hojně využívají, a k tomu také společenské a edukační hry,“* popisuje výsledek projektu **Eva Czernerová**, školní koordinátorka ZŠ Nádražní v Ostravě.

S financováním pomůže Školní crowdfunding

Finance na školní participativní rozpočet poskytuje nejčastěji zřizovatel zařízení. Jeden ročník Péběčka vyjde města a kraje nejčastěji na 30 000 až 60 000 korun. Do školní participace se pouštějí také pražské městské části. V roce 2022 se uskutečnil například projekt Šance do škol, o který se

postarala Praha 6. Městská část věnovala svým školám částku 2,5 milionu korun, s níž mohli žáci hospodařit. Letos se poprvé zapojila také Praha 5.

Pokud školám chybí potřebné finanční prostředky, nemusejí si zoufat. Řešením je uspořádání Školního crowdfundingu. Participace 21 totiž spojila své síly s dárcovskou platformou Znesnáze21.cz. Prostřednictvím webové stránky založí školy rychle a jednoduše online veřejnou sbírku, a peníze na Péběčko tak může žákům kdokoli darovat.

<https://www.dychame.cz/deti-nejlepe-vedi-co-ve-skolach-potrebuji-prani-si-plni-diky-skolnimu-participativnimu-rozpoctu>